

WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER
KULTURY, DZIEDZICTWA NARODOWEGO
I SPORTU
prof. dr hab. Piotr Gliński

Warszawa, 23 lutego 2021 r.

DWIM-WA.550.14.2018.JB

Strona:
Stowarzyszenie Autorów ZAiKS
ul. Hipoteczna 2
00-092 Warszawa

Uczestnik na prawach strony:
Polska Izba Komunikacji Elektronicznej
ul. Przemysłowa 30
00-450 Warszawa

DECYZJA O ZMIANIE ZEZWOLENIA NA ZBIOROWE ZARZĄDZANIE PRAWAMI AUTORSKIMI

Działając na podstawie art. 137 ust. 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi (Dz. U. z 2018 r. poz. 1293) w związku z art. 50 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1231, z późn. zm.), a także w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256, z późn. zm.), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w przedmiocie zmiany lub ewentualnie cofnięcia zezwolenia udzielonego Stowarzyszeniu Autorów ZAiKS z siedzibą w Warszawie na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi, udzielonego decyzją Ministra Kultury i Sztuki z dnia 1 lutego 1995 r., sygn. DP.041/Z/8/95, zmienionego decyzją Ministra Kultury i Sztuki z dnia 23 października 1998 r., sygn. BP/WPA/041/Z/9/98 i decyzją Ministra Kultury z dnia 28 lutego 2003 r., sygn. DP.WPA.024/98/03/mp:

- I. Zmieniam zezwolenie w zakresie, w jakim konieczne jest jego dostosowanie do nazw pól eksploatacji, określonych w art. 50 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, w następujący sposób:
- 1) litera d) zostaje usunięta;
 - 2) litera g) otrzymuje brzmienie „publiczne wyświetlenie”;
 - 3) litera h) otrzymuje brzmienie „publiczne wystawienie”;
 - 4) litery j) i k) otrzymują brzmienie „nadawanie”;
 - 5) litera l) otrzymuje brzmienie „reemitowanie”;

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Administratora oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa, tel.: 22 42 10 401, fax: 22 826 75 33, e-mail: minister@mkidn.gov.pl

po czym tak zmieniony wykaz pól eksploatacji otrzymuje nową numerację – od pkt 1 do pkt 11, wg kolejności oraz formy gramatycznej przyjętej w ww. przepisie. W pozostałym zakresie zezwolenie pozostawiam bez zmian.

II. W związku z powyższym zezwoleniu nadaję następujące jednolite brzmienie:

Stowarzyszeniu Autorów ZAiKS z siedzibą w Warszawie udziela się zezwolenia na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi do utworów:

- 1) słownych;**
- 2) muzycznych;**
- 3) słowno-muzycznych;**
- 4) choreograficznych;**
- 5) pantomimicznych;**
- 6) słownych, muzycznych, słowno-muzycznych i choreograficznych w utworze audiowizualnym;**

na następujących polach eksploatacji:

- 1) utrwalanie;**
- 2) zwielokrotnianie;**
- 3) wprowadzanie do obrotu;**
- 4) użyczenie i najem;**
- 5) publiczne wykonanie;**
- 6) publiczne wystawienie;**
- 7) publiczne wyświetlenie;**
- 8) publiczne odtworzenie;**
- 9) nadawanie;**
- 10) reemitowanie;**
- 11) publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.**

Uzasadnienie

Działając na podstawie art. 137 ust. 1 ustawy z dnia 15 czerwca 2018 r. o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego pismem z dnia 22 listopada 2018 r. zawiadomił Stowarzyszenie Autorów ZAiKS (dalej: „ZAiKS”) o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie zmiany lub ewentualnie cofnięcia zezwolenia na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi. Równocześnie Minister zwrócił się do ZAiKS o:

- 1) wyjaśnienie, czy i w jaki sposób ZAiKS podjął zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi i w jakiej skali je wykonuje, z uwzględnieniem aktualnej liczby umów zawartych z użytkownikami – odrębnie dla każdego pola eksploatacji objętego zezwoleniem;
- 2) uzasadnienie potrzeby zbiorowego zarządzania poszczególnymi rodzajami utworów, tj. utworów słownych, muzycznych, słowno-muzycznych, choreograficznych, pantomimicznych oraz słownych, muzycznych, słowno-muzycznych i choreograficznych w utworze audiowizualnym – odrębnie dla każdego rodzaju i każdego pola eksploatacji objętego zezwoleniem;

- 3) przedstawienie stanowiska co do potrzeby zmiany posiadanego zezwolenia w zakresie, w jakim konieczne jest jego dostosowanie do nazw pól eksploatacji określonych w art. 50 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (k. 1-2).

Pismem z dnia 19 grudnia 2018 r. ZAiKS zwrócił się do Ministra o przedłużenie terminu na złożenie wyjaśnień w sprawie (k. 4, KRS k. 5-8), na co Minister wyraził zgodę w piśmie z dnia 11 stycznia 2019 r. (k. 9-10).

Pismem z dnia 16 stycznia 2019 r. (k. 11-17, KRS k. 18-21) ZAiKS przedstawił stanowisko w sprawie wskazując, że podjął wykonywanie zbiorowego zarządu w odniesieniu do utworów określonych w zezwoleniu na następujących polach eksploatacji:

- zwielokrotnianie (przy czym umowy te obejmują zwykle trzy pola, tj. utrwalenie, zwielokrotnienie i wprowadzenie do obrotu): 1188 umów,
- nadawanie: 878 umów,
- odtworzenia i publiczne wykonania (większość umów obejmuje oba pola): 65 340 umów,
- wystawianie (publiczne wykonania teatralne): 2466 umów,
- wyświetlanie: 678 umów,
- reemisja: 2627 umów,
- Internet: 869 umów (k. 12-13).

ZAiKS wyjaśnił, że nie ma zawartych umów na polach eksploatacji najem i użyczenie, jak również na polu „wprowadzanie do pamięci komputera”, gdyż taka eksploatacja ze względu na zmiany technologiczne nie ma praktycznego znaczenia (k. 13).

ZAiKS podkreślił, że zarządza prawami autorskimi do takich utworów, które ze względu na ich masową eksploatację nie mogłyby być zarządzane indywidualnie przez uprawnionych. Działanie ZAiKS ułatwia też korzystanie z praw użytkownikom, którzy – zwłaszcza w przypadkach masowego korzystania w swej działalności z twórczości innych osób – nie byłoby w stanie samodzielnie identyfikować i weryfikować autorskich praw majątkowych. W niektórych zaś przypadkach korzystania z autorskich praw majątkowych pośrednictwo organizacji zbiorowego zarządzania jest obowiązkowe (k. 13-14).

Odnosnie treści swojego zezwolenia ZAiKS wskazał, że pola eksploatacji określone w zezwoleniu (lit. j i k) jako „*nadanie za pomocą wizji lub fonii przewodowej albo bezprzewodowej przez stację naziemną*” i „*nadanie za pośrednictwem satelity*” powinny, w ocenie ZAiKS, zostać zastąpione jednym polem „nadawanie”, które jest pojęciem szerokim, obejmującym wszystkie formy nadawania bez względu na wykorzystywaną technologię (k. 17).

Pismem z dnia 26 czerwca 2019 r. Minister zwrócił się do ZAiKS o wskazanie uzasadnienia potrzeby zbiorowego zarządzania na polach eksploatacji najem i użyczenie. W stanowisku z dnia 16 stycznia 2019 r. ZAiKS wskazał bowiem, że nie ma zawartych umów na tych polach, nie odniósł się jednak do kwestii ewentualnej potrzeby dalszego sprawowania zbiorowego zarządu w tym zakresie. Równocześnie Minister poinformował ZAiKS o prawie zapoznania się z aktami sprawy i złożenia końcowego w niej oświadczenia, tj. wypowiedzenia się co do zebranych w sprawie materiałów oraz zgłoszonych żądań przed wydaniem rozstrzygnięcia w sprawie (k. 24-25).

W dniu 16 lipca 2019 r. pełnomocnik ZAiKS zapoznał się z aktami sprawy (k. 26-43).

Pismem z dnia 3 lipca 2019 r. Polska Izba Komunikacji Elektronicznej („PIKE”) złożyła wniosek o dopuszczenie do udziału w toczącym się postępowaniu. Wskazała, że wniosek ten uzasadniony jest zarówno ze względu na cele statutowe tej organizacji, jak

również przemawia za jego uwzględnieniem interes społeczny. PIKE wskazała, że reprezentuje oraz chroni interesy gospodarcze zrzeszonych w niej przedsiębiorców telekomunikacyjnych. Rozstrzygnięcie zaś w przedmiocie cofnięcia lub zmiany zezwoleń na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi pozostaje w sferze interesów gospodarczych podmiotów zrzeszonych w PIKE, które z racji prowadzonej działalności zawierają umowy z organizacjami zbiorowego zarządzania. PIKE wskazała także, że udział tej organizacji w postępowaniu pozwoli Ministrowi na zapoznanie się z opinią środowiska przedsiębiorców telekomunikacyjnych, dostawców usług audiowizualnych oraz dostawców usług drogą elektroniczną, przyczyniając się tym samym do lepszego wyjaśnienia okoliczności faktycznych i w pełniejszym stopniu przyczyni się do realizacji prawdy obiektywnej. Co więcej, zdaniem PIKE, rozstrzygnięcie Ministra w przedmiotowej sprawie wpłynie nie tylko na sferę praw i obowiązków strony postępowania, ale także na grupę przedsiębiorców związanych ze stroną umowami lub potencjalnie mogących taką umowę zawrzeć, a w konsekwencji na klientów tych podmiotów, w tym również konsumentów (k. 44-59).

Pismem z dnia 17 lipca 2019 r. ZAiKS zajął stanowisko w sprawie. ZAiKS wskazał na rolę pól eksploatacji najem i użyczenie powołując się na *dyrektywę 2006/115/WE Parlamentu i Rady z dnia 12 grudnia 2006 r. w sprawie prawa najmu i użyczenia oraz niektórych praw pokrewnych prawu autorskiemu w zakresie własności intelektualnej* oraz na ustawę o prawie autorskim i prawach pokrewnych. ZAiKS wskazał, że zbiorowe zarządzanie na polu eksploatacji najem ma znaczenie przede wszystkim w odniesieniu do wykorzystania utworów wkładowych w utworach audiowizualnych, zaś wynagrodzenie wypłacane jest obligatoryjnie za pośrednictwem organizacji zbiorowego zarządzania, twórcy natomiast nie mogą się zrzec tego prawa (art. 70 ust. 2¹ pkt 2 i ust. 3 oraz art. 18 ust. 3 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych). ZAiKS jest przy tym jedyną organizacją zbiorowego zarządzania, która zarządza prawami autorskimi do utworów muzycznych, słowno-muzycznych i choreograficznych wykorzystywanych w utworach audiowizualnych oraz utworów słownych innych niż scenariusze i dialogi. ZAiKS jest ponadto organizacją właściwą w odniesieniu do scenariuszy i dialogów twórców, którzy powierzyli służące im prawa autorskie w zbiorowy zarząd temu stowarzyszeniu. ZAiKS zwrócił także uwagę, że w związku z rozwojem technologii nastąpiły zmiany w sposobie korzystania z utworów, w wyniku czego spadło zainteresowanie użytkowników eksploatacją utworów na nośnikach fizycznych, poprzez najem bądź użyczenie. ZAiKS nie ma w związku z tym aktualnie zawartych umów w tym zakresie, lecz jest przygotowany do wykonywania zbiorowego zarządu na powyżej wskazanych polach eksploatacji. W oparciu o powyższe ZAiKS wniósł o utrzymanie tych pól eksploatacji w treści swego zezwolenia (k. 60-61).

Pismem z dnia 30 lipca 2019 r. Minister poinformował ZAiKS o wniosku PIKE. Pismem z dnia 2 sierpnia 2019 r. ZAiKS ustosunkował się do tego wniosku wskazując, że w jego ocenie nie spełnia przesłanek określonych w art. 31 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego. PIKE nie wskazała bowiem w nim, czy członkowie izby korzystają z praw autorskich do utworów objętych zezwoleniem ZAiKS, a jeżeli korzystają, to czy do tego korzystania dochodzi na polach eksploatacji objętych zezwoleniem. W ocenie ZAiKS PIKE nie wskazała także konkretnych okoliczności faktycznych i prawnych, które mogłyby świadczyć o tym, że powinna uczestniczyć w postępowaniu ze względu na interes społeczny (k. 62-69).

W dniu 6 sierpnia 2019 r. pełnomocnik ZAiKS zapoznał się z aktami sprawy, zaś pismem z dnia 8 sierpnia 2019 r. ZAiKS przedstawił końcowe stanowisko w sprawie. Wskazał, że w jego ocenie brak jest podstaw do cofnięcia zezwolenia w jakimkolwiek zakresie, gdyż w odniesieniu do wszystkich rodzajów utworów nim objętych istnieje potrzeba zbiorowego zarządzania, ZAiKS zaś podjął zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi w odniesieniu do wszystkich pól eksploatacji objętych zezwoleniem, w tym również na polach najem i użyczenie. W odniesieniu do zmiany zezwolenia poprzez dostosowanie do nazw pól

eksploatacji określonych w art. 50 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych ZAiKS podtrzymał dotychczasowe stanowisko przedstawione w toku postępowania (k. 70-71).

Postanowieniem z dnia 27 sierpnia 2019 r. Minister dopuścił PIKE do udziału w postępowaniu. Równocześnie Minister pouczył strony o prawach przysługujących im w toku postępowania, a w szczególności o prawie złożenia końcowego stanowiska w sprawie (k. 72-74).

W dniu 19 września 2019 r. przedstawiciel PIKE zapoznał się z aktami sprawy (k. 75-76). W piśmie z 21 maja 2020 r., w trybie art. 10 Kodeksu postępowania administracyjnego, PIKE przedstawiła końcowe stanowisko w sprawie domagając się cofnięcia ZAiKS zezwolenia na zbiorowe zarządzanie w całości, jak również nierozszerzania zezwolenia na pole eksploatacji „nadawanie”. Uzasadniając to stanowisko PIKE stwierdziła, że w toku postępowania ZAiKS nie udowodnił, że podjął zbiorowe zarządzanie lub wykonywał je „w skali większej niż niewielka”. Natomiast w zakresie eksploatacji utworów słownych, muzycznych, słowno-muzycznych i choreograficznych w utworze audiowizualnym ZAiKS nie wykazał, w ocenie PIKE, że w zakresie tych utworów istnieje potrzeba zbiorowego zarządzania ani „by taka eksploatacja była w ogóle możliwa”. Odnośnie pola eksploatacji nadawanie, w ocenie PIKE wnioski ZAiKS zmierzają do rozszerzenia zezwolenia na wszystkie sposoby nadawania, co jest niezgodne z zakresem niniejszego postępowania, w ramach którego pola eksploatacji powinny być jedynie dostosowane do terminologii zastosowanej w art. 50 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (k. 77-89).

W związku ze stanem epidemii koronawirusa, zgodnie z art. 15z ustawy z dnia 2 marca 2020 r. *o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych*, obowiązującym w okresie od 31 marca do 15 maja 2020 r., organy administracji publicznej mogły wydawać jedynie decyzje w całości uwzględniające żądanie strony lub uczestnika postępowania, zaświadczenie o braku podstaw do wniesienia sprzeciwu, wyrazić stanowisko albo wydać interpretację indywidualną lub decyzję w sprawach, o których mowa w ust. 3a tej ustawy. Niniejsza decyzja pozostaje poza zakresem wskazanym w wyżej wymienionym przepisie dlatego też nie mogła być wydana we wskazanym okresie.

Na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu (Dz. U. poz. 1717) Minister Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu kieruje działem administracji rządowej - kultura i ochrona dziedzictwa narodowego oraz kultura fizyczna, tym samym jest organem właściwym dla wydania niniejszej decyzji.

W związku z powyższym Minister zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 137 ust. 1 ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi w terminie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie tej ustawy minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego obowiązany był z urzędu wszcząć postępowania administracyjne w celu:

- 1) cofnięcia zezwoleń organizacji zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi w zakresie, w jakim w toku dotychczasowej działalności na danym polu eksploatacji nie podjęły one zbiorowego zarządzania lub wykonywały je „w niewielkiej skali”, jak również jeżeli w odniesieniu do określonego rodzaju utworów lub przedmiotów praw pokrewnych nie istnieje potrzeba zbiorowego zarządzania na danym polu eksploatacji;

- 2) zmiany zezwoleń w zakresie, w jakim konieczne jest ich dostosowanie do nazw pól eksploatacji określonych w art. 50 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.

Przepis powyższy stanowi podstawę prawną dla Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu do dokonania przeglądu wszystkich aktualnie obowiązujących zezwoleń na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi.

ZAiKS posiada zezwolenie na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi. Zezwolenie to zostało udzielone decyzją Ministra Kultury i Sztuki z dnia 1 lutego 1995 r., sygn. DP.041/Z/8/95, zmienionego decyzją Ministra Kultury i Sztuki z dnia 23 października 1998 r., sygn. BP./WPA/041/Z/9/98 i decyzją Ministra Kultury z dnia 28 lutego 2003 r., sygn. DP.WPA.024/98/03/mp.

W związku z powyższym, pismem z dnia 22 listopada 2018 r. Minister zawiadomił ZAiKS o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie zmiany lub ewentualnie cofnięcia zezwolenia na zbiorowe zarządzanie. Postępowanie to zostało zatem wszczęte w terminie, o którym mowa w art. 137 ust. 1 ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi, tj. w ciągu 6 miesięcy od dnia jej wejścia w życie. Ustawa weszła w życie w dniu 19 lipca 2019 r.

Zgodnie z ww. przepisem w wyniku przeprowadzonego postępowania Minister może cofnąć zezwolenie na zbiorowe zarządzanie lub też dokonać jego zmiany. Cofnięcie zezwolenia może nastąpić w zakresie, w jakim:

- 1) w toku dotychczasowej działalności organizacja zbiorowego zarządzania na danym polu eksploatacji nie podjęła zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi lub wykonywała zbiorowe zarządzanie na danym polu eksploatacji w niewielkiej skali;
- 2) w odniesieniu do określonego rodzaju utworów lub przedmiotów praw pokrewnych nie istnieje potrzeba zbiorowego zarządzania prawami autorskimi lub prawami pokrewnymi na danym polu eksploatacji.

Aktualnie ZAiKS posiada zezwolenie na zbiorowe zarządzanie prawami autorskimi do następujących kategorii utworów:

- 1) słownych;
- 2) muzycznych;
- 3) słowno-muzycznych;
- 4) choreograficznych;
- 5) pantomimicznych;
- 6) słownych, muzycznych, słowno-muzycznych i choreograficznych w utworze audiowizualnym;

na następujących polach eksploatacji:

- a) utrwalanie,
- b) zwielokrotnianie,
- c) wprowadzanie do obrotu,
- d) wprowadzanie do pamięci komputera,
- e) publiczne wykonanie,
- f) publiczne odtwarzanie,
- g) wyświetlanie,
- h) wystawianie,
- i) użyczenie i najem,
- j) nadanie za pomocą wizji lub fonii przewodowej albo bezprzewodowej przez stację naziemną,
- k) nadanie za pośrednictwem satelity,
- l) reemisja,

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Administratora oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

- m) publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym (zob. obwieszczenie Ministra Kultury z dnia 13 kwietnia 2004 r. M.P. Nr 14 poz. 322).

W toku postępowania administracyjnego Minister ustalił, że ZAiKS podjął wykonywanie zbiorowego zarządu w odniesieniu do utworów określonych w zezwoleniu, w szczególności w oparciu o umowę o powierzenie praw, na następujących polach eksploatacji:

- zwielokrotnianie (przy czym umowy te obejmują zwykle trzy pola, tj. utrwalenie, zwielokrotnienie i wprowadzenie do obrotu): 1188 umów,
- nadawanie: 878 umów,
- odtworzenia i publiczne wykonania (większość umów obejmuje oba pola): 65 340 umów,
- wystawianie (publiczne wykonania teatralne): 2466 umów,
- wyświetlanie: 678 umów,
- reemisja: 2627 umów,
- Internet: 869 umów.

ZAiKS wskazał, że nie ma zawartych umów na polu „wprowadzanie do pamięci komputera”, gdyż taka eksploatacja ze względu na zmiany technologiczne nie ma aktualnie praktycznego znaczenia (pismo ZAiKS z dnia 16 stycznia 2019 r. str. 2-3, k. 12-13).

W odniesieniu do pól eksploatacji najem i użyczenie ZAiKS wskazał jednak, że:

- w toku dotychczasowej działalności organizacja ta podjęła zarządzanie prawami autorskimi na powyżej wskazanych polach eksploatacji,
- dysponuje stosownymi stawkami wynagrodzeń i podejmuje starania o zawarcie takich umów,
- twórcy zawierający z ZAiKS umowy powierzenia spraw do zbiorowego zarządu powierzają te prawa również w odniesieniu do najmu i użyczenia,
- jest organizacją właściwą w odniesieniu do scenariuszy i dialogów twórców, którzy powierzyli ZAiKS służące im prawa autorskie w zbiorowy zarząd, a w odniesieniu do wykorzystanych w utworach audiowizualnych utworów muzycznych, słowno-muzycznych i choreograficznych oraz utworów słownych innych niż scenariusze i dialogi ZAiKS jest jedyną organizacją zarządzającą zbiorowo prawami autorskimi, w związku z tym wynagrodzenia należne twórcom za wykorzystanie powyższych utworów w utworach audiowizualnych na polach eksploatacji wskazanych w art. 70 ust. 2¹ pkt 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych mogą być wypłacane jedynie za pośrednictwem ZAiKS, zgodnie z art. 70 ust. 3 tej ustawy (pismo ZAiKS z dnia 17 lipca 2019 r., k. 60-61).

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że ZAiKS podjął sprawowanie zbiorowego zarządu w odniesieniu do wszystkich kategorii utworów wskazanych w zezwoleniu, a także na wszystkich polach eksploatacji w nim wskazanych. ZAiKS nie wykonuje aktualnie zbiorowego zarządzania jedynie na polu eksploatacji najem i użyczenie, jednakże wykazał potrzebę zachowania tych pól eksploatacji w zezwoleniu w sposób – zdaniem Ministra – przekonywujący i uzasadniający pozostawienie ich w treści zezwolenia, w szczególności zważywszy na obowiązkowe pośrednictwo organizacji zbiorowego zarządzania, o którym mowa w art. 70 ust. 2¹ pkt 2 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Minister uznał zatem, że nie zachodzą podstawy do cofnięcia zezwolenia w odniesieniu do pól eksploatacji najem i użyczenie. ZAiKS nie wykonuje też zbiorowego zarządzania na polu eksploatacji „wprowadzenie do pamięci komputera”, jednakże z uwagi na zmianę zakresu pojęciowego pól eksploatacji Minister odniesie się do tej kwestii w dalszej części uzasadnienia niniejszej decyzji.

Dokonując powyższych ustaleń nie uwzględniono wniosków dowodowych PIKE, aby ZAiKS w ramach niniejszego postępowania przedstawił dokumenty w postaci umów zawartych zarówno z uprawnionymi jak i z użytkownikami, na polach eksploatacji „reemisja”, „nadanie za pomocą wizji lub fonii przewodowej albo bezprzewodowej przez stację naziemną”, „nadanie za pośrednictwem satelity”, „nadawanie w Internecie” i „publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym”, wraz ze wskazaniem „wysokości przychodów w roku 2018 i 2019 z każdej z poszczególnych umów na tych polach eksploatacji”. Uwzględnienie tego wniosku wymagałoby włączenia do akt sprawy kilkudziesięciu tysięcy umów, co istotnie wpłynęłoby na czas załatwiania sprawy, a nie jest wcale konieczne. W ramach niniejszego postępowania, biorąc pod uwagę jego prawny charakter i prawne konsekwencje składania przez uczestnika nieprawdziwych oświadczeń, uznaje się zatem za prawdziwe informacje i dane zawarte w pismach uczestników postępowania. W tym miejscu należy też zwrócić uwagę, że niektóre informacje oczekiwane przez PIKE, w szczególności dotyczące przychodów „z każdej z poszczególnych umów” jak również wynikające z konkretnych postanowień umowy z danym użytkownikiem, mogą być objęte ochroną jako tajemnice przedsiębiorcy i jako takie nie mogłyby być udostępnione PIKE. PIKE jest organizacją zrzeszającą przedsiębiorców branży telekomunikacyjnej i żądanie ww. informacji w toku niniejszego postępowania może wyczerpywać znamiona nadużywania uprawnień przysługujących organizacji społecznej w ramach postępowania administracyjnego w celu uzyskania dostępu do prawnie chronionych informacji i danych dotyczących innych przedsiębiorców.

Błędne jest także stanowisko PIKE, że dokonując powyższych ustaleń organ powinien uwzględniać przesłanki udzielenia zezwolenia na zbiorowe zarządzanie, określone w art. 7 ustawy o zbiorowym zarządzaniu prawami autorskimi i prawami pokrewnymi. Podstawą wszczęcia niniejszego postępowania jest art. 137 ust. 1 tej ustawy, który określa również jego zakres przedmiotowy. Przepis ten nie odsyła do przesłanek, o których mowa w art. 7 ustawy.

Jeżeli chodzi zatem o zmianę zezwolenia Minister wskazuje, że zgodnie art. 50 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych odrębne pola eksploatacji stanowią w szczególności:

- 1) w zakresie utrwalania i zwielokrotniania utworu – wytwarzanie określoną techniką egzemplarzy utworu, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową;
- 2) w zakresie obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których utwór utrwalono – wprowadzanie do obrotu, użyczenie lub najem oryginału albo egzemplarzy;
- 3) w zakresie rozpowszechniania utworu w sposób inny niż określony w pkt 2 – publiczne wykonanie, wystawienie, wyświetlenie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie, a także publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i w czasie przez siebie wybranym.

Pola eksploatacji wskazane powyżej różnią się od tych, które wskazane są w zezwoleniu ZAiKS. W szczególności dotyczy to następujących pól:

- wprowadzanie do pamięci komputera,
- nadanie za pomocą wizji lub fonii przewodowej albo bezprzewodowej przez stację naziemną,
- nadanie za pośrednictwem satelity.

Jeżeli chodzi o pole eksploatacji wprowadzanie do pamięci komputera, to jak słusznie wskazuje ZAiKS, taki sposób eksploatacji ze względu na zmiany technologiczne nie ma praktycznego znaczenia. To pole eksploatacji zostało usunięte z ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych w wyniku nowelizacji z dnia 28 października 2002 r. (Dz. U. z 2002 r., Nr 197, poz. 1662). Nowelizacja ta weszła w życie z dniem 1 stycznia 2003 r. i miała na celu

m. in. dostosowanie regulacji prawnych z zakresu prawa autorskiego i praw pokrewnych do istniejących wówczas na świecie standardów technicznych.¹ W obecnym stanie prawnym „wprowadzenie do pamięci komputera” należy traktować jako jeden ze sposobów zwielokrotniania utworów². Z tego względu Minister dokonał zmiany zezwolenia w celu jego dostosowania do aktualnego brzmienia art. 50 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych oraz zakresu pojęciowego wskazanych tam pól eksploatacji. Zostało to dokonane poprzez usunięcie z normatywnej listy pól eksploatacji pola o nazwie „wprowadzanie do pamięci komputera”.

Natomiast odnośnie wymienionych w zezwoleniu ZAiKS pól eksploatacji „*nadanie za pomocą wizji lub fonii przewodowej albo bezprzewodowej przez stację naziemną*” oraz „*nadanie za pośrednictwem satelity*” ZAiKS wskazał, że pola te, w celu dostosowania do aktualnego brzmienia art. 50 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, powinny zostać zastąpione jednym polem „nadawanie”, które jest pojęciem szerokim, obejmującym wszystkie formy nadawania bez względu na wykorzystywaną technologię. Minister zgadza się z tym stanowiskiem.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 4 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, który zawiera ustawową definicję pola eksploatacji „nadawanie”, należy przez to rozumieć rozpowszechnianie drogą emisji radiowej lub telewizyjnej, prowadzonej w sposób bezprzewodowy (naziemny lub satelitarny) lub w sposób przewodowy. Zdefiniowane przez ustawodawcę pojęcie nadawania jest więc pojęciem szerokim i w jego ramach mieszczą się odmienne technicznie sposoby przesyłu sygnału: bezprzewodowo lub przewodowo oraz w sposób naziemny i satelitarny³. W związku z tym Minister dostosował treść zezwolenia ZAiKS do aktualnej treści art. 50 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych poprzez zastąpienie pól eksploatacji „nadanie za pomocą wizji lub fonii przewodowej albo bezprzewodowej przez stację naziemną” i „nadanie za pośrednictwem satelity” jednym polem eksploatacji „nadawanie”.

Wreszcie, dostosowując treść zezwolenia ZAiKS do aktualnej treści art. 50 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych wprowadza się poprawne terminologicznie nazwy pól eksploatacji „publiczne wykonanie”, „publiczne odtworzenie” i „reemitowanie”.

Mając na uwadze powyższe Minister orzekł jak na wstępie.

Piotr Gliński

Pouczenie

Na podstawie art. 127 § 3 w zw. z art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego strona niezadowolona z niniejszej decyzji może zwrócić się do Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia. Wniosek taki winien zostać złożony na adres: Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa.

¹ Zob. uzasadnienie do rządowego projektu ustawy – druk sejmowy nr 2232, str. 1 uzasadnienia, [http://orka.sejm.gov.pl/Druki4ka.nsf/wgdruku/735/\\$file/735.pdf](http://orka.sejm.gov.pl/Druki4ka.nsf/wgdruku/735/$file/735.pdf).

² Zob. np. Prawo autorskie i prawa pokrewne w: System Prawa Prywatnego, t. 13, red. J. Barta, wyd. 3, 2013 r., str. 179.

³ J. Szyjewska-Bagińska w: Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Komentarz, red. E. Ferenc-Szydelko, wyd. 3, C.H. Beck 2016, komentarz do art. 50, za: www.sip.legalis.pl. Podobnie W. Machała w: Prawo autorskie i prawa pokrewne. Komentarz, red. W. Machała, R. M. Sarbiński, Wolters Kluwer, Warszawa 2019, str. 918 oraz T. Targosz w: Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Komentarz, red. D. Flisak, Wolters Kluwer, Warszawa 2015, str. 749-750.

Informacja dotycząca zasad przetwarzania danych osobowych przez Administratora oraz praw osób, których dane są przetwarzane została zamieszczona na stronie <http://bip.mkidn.gov.pl> w zakładce ochrona danych osobowych.

Na niniejszą decyzję strona może także wnieść skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie bez korzystania z prawa do złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skargę wnosi się za pośrednictwem Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 3 § 2 pkt 1, art. 13 § 1 i § 2, art. 52 § 3, art. 53 § 1 i art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2325)).

Przy wniesieniu skargi ten, kto ją wnosi, obowiązany jest do uiszczenia opłaty sądowej. Opłatę sądową uiszcza się gotówką do kasy właściwego sądu administracyjnego lub na rachunek bankowy właściwego sądu (art. 214 § 1 w związku z art. 219 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi). W niniejszej sprawie będzie to wpis stały w wysokości 200 zł (art. 230 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi w związku z art. 233 tej ustawy oraz w związku z § 2 ust. 6 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi z dnia 16 grudnia 2003 r. (Dz.U. Nr 221, poz. 2193)).

Przy uiszczaniu opłaty – zarówno gotówką do kasy właściwego sądu administracyjnego, jak i na rachunek bankowy tego sądu – należy wskazać tytuł wpłaty, rodzaj pisma, od którego wpis jest uiszczany, oraz sygnaturę akt sądowych (§ 5 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi z dnia 16 grudnia 2003 r.). Sąd nie podejmie żadnej czynności na skutek pisma, od którego nie zostanie uiszczona należna opłata.

Nie ma obowiązku uiszczenia kosztów sądowych strona, której przyznane zostało prawo pomocy w postępowaniu przed sądem administracyjnym (prawo pomocy) w zakresie określonym w prawomocnym postanowieniu o przyznaniu tego prawa. Prawo pomocy może być przyznane stronie na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania. Wniosek ten wolny jest od opłat sądowych. Prawo pomocy może być przyznane w zakresie całkowitym lub częściowym. Szczegółowe zasady ubiegania się o zwolnienie od kosztów sądowych oraz zasady przyznawania pomocy prawnej określone zostały w dziale V rozdziale 3 oddziale 2 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi.

Otrzymują:

1. r. pr. Wojciech Szymczak, pełnomocnik Polskiej Izby Komunikacji Elektronicznej, Kancelaria Prawna Media s.c., ul. Łąkowa 21/17, 61-879 Poznań;
2. r. pr. Barbara Borkowska, pełnomocnik Stowarzyszenia Autorów ZAiKS, ul. Hipoteczna 2, 00-092 Warszawa;
3. 2 egz. a/a.